

ECONOMEN REDDEN HET KLIMAAT

Mathijs Bouman

NIVE Controllerscongres 2022

12-10-2022

CSRD heeft grotere impact dan verwacht

De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) is de beoogde opvolger van de Europese Non-Financial Reporting Directive (NFRD). Zoals de naam al doet vermoeden, stelt de CSRD eisen aan duurzaamheidsrapportage. Dat is de rapportage over duurzaamheidsaspecten die alle grote ondernemingen binnen de Europese Unie (EU) moeten verzorgen zodra de CSRD van kracht wordt. "In Nederland zal de CSRD impact hebben op een veel groter aantal ondernemingen dan tot dusverre is aangenomen," meent Gerard Jong, consultant bij Charco & Dique.

Scope

Onder de CSRD moeten, naast vrijwel alle beursgenoteerde ondernemingen, ook andere grote ondernemingen over duurzaamheid rapporteren. 'Groot' betekent hier: alle ondernemingen die minimaal aan twee van de drie volgende criteria voldoen:

- een balanstotaal van meer dan €20 miljoen
- meer dan €40 miljoen netto-omzet
- meer dan 250 werknemers

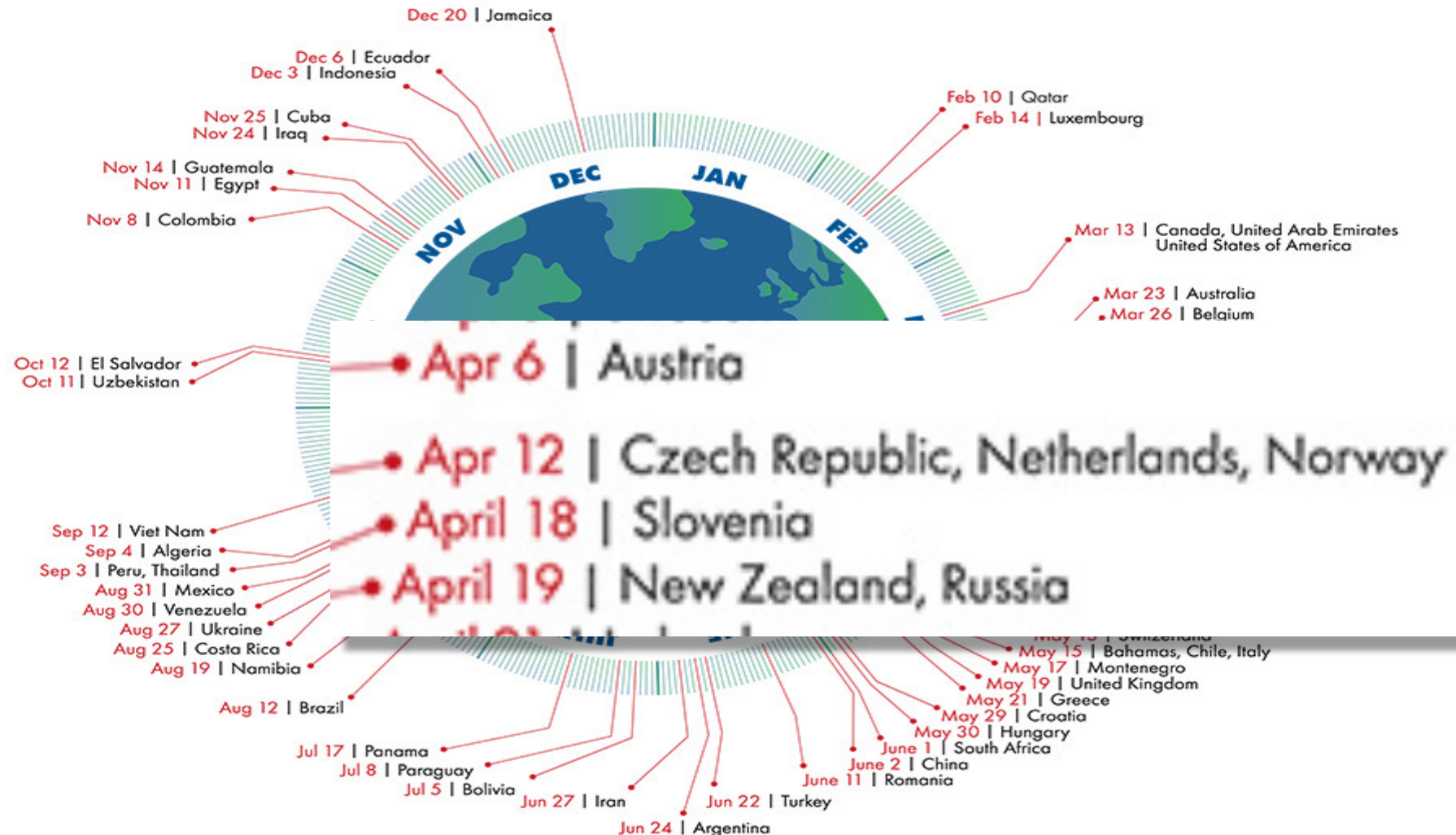
Maar niets doen is

Mike Broekhof

JULY 29th: EARTH OVERSHOOT DAY

Country Overshoot Days 2022

When would Earth Overshoot Day land if the world's population lived like...

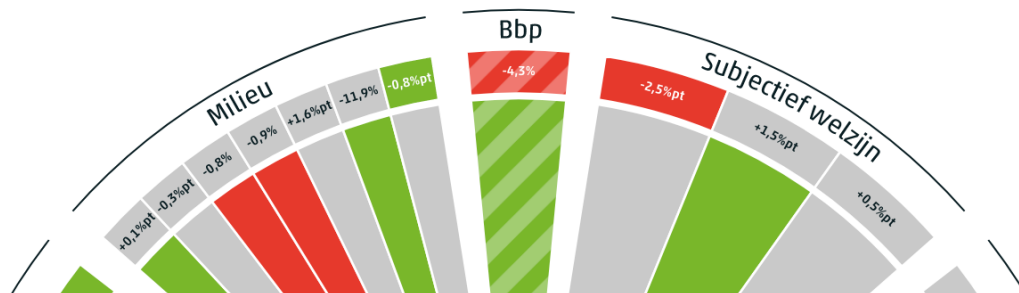

For a full list of countries, visit overshootday.org/country-overshoot-days.

* France Overshoot Day updated April 20, 2022 based on nowcasted data. See overshootday.org/france.

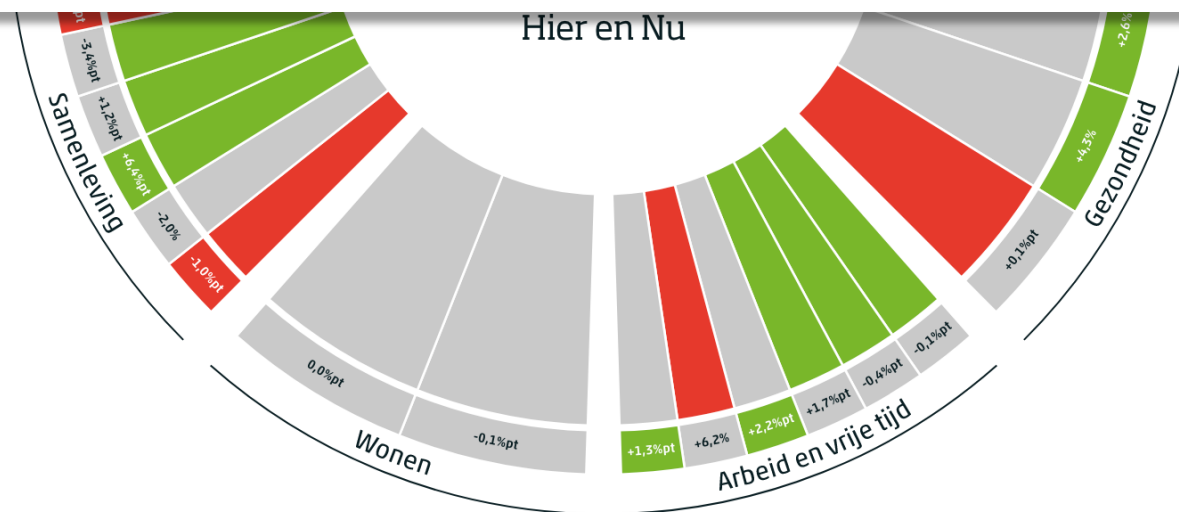
Source: National Footprint and Biocapacity Accounts, 2022 Edition
data.footprintnetwork.org

2.2.2 Brede-welvaarttrends (BWT): hier en nu

Legenda

01 Tevredenheid met het leven / 02 Persoonlijke welzijnsindex / 03 Ervaren regie over het eigen leven / 04 Mediaan besteedbaar inkomen / 05 Individuele consumptie / 06 Gezonde levensverwachting mannen / 07 Gezonde levensverwachting vrouwen / 08 Overgewicht / 09 Langdurige werkloosheid / 10 Nettoarbeidsparticipatie / 11 Hoogopgeleide bevolking / 12 Tevredenheid met vrije tijd / 13 Tijdverlies door files en vertraging / 14 Tevredenheid met werk (werknemers) / 15 Kwaliteit van woningen / 16 Tevredenheid met woning / 17 Contact met familie vrienden of burens / 18 Inspraak en verantwoordingsplicht / 19 Vertrouwen in instituties / 20 Vertrouwen in mensen / 21 Ontwikkeling normen en waarden / 22 Vrijwilligerswerk / 23 Vaak onveilig voelen in de buurt / 24 Slachtofferschap van misdaad / 25 Beheerde natuur in NNN / 26 Kwaliteit van zwemwater binnenwateren / 27 Fauna van zoetwater en moeras / 28 Fauna van het land / 29 Stikstofdepositie en landnatuur / 30 Stedelijke blootstelling aan fijnstof (PM_{2,5}) / 31 Milieuproblemen

Daling brede welvaart

Onvoldoende data(kwaliteit)

ONDERTUSSEN IN NIEUW-ZEELAND

The Living Standards Framework Dashboard

The Living Standards Framework (LSF) Dashboard provides indicators that measure the concepts in the LSF.

Click on a part of the LSF to access the relevant indicators:

Whānau, hāpu and iwi

Families and households

Civil society

Housing

Environmental amenity

Leisure and play

Family and friends

Safety

Subjective wellbeing

Firms and markets

Local government

International connections

Natural environment

Financial and physical capital

Social cohesion

Human capability

The Wealth of
Aotearoa
New Zealand

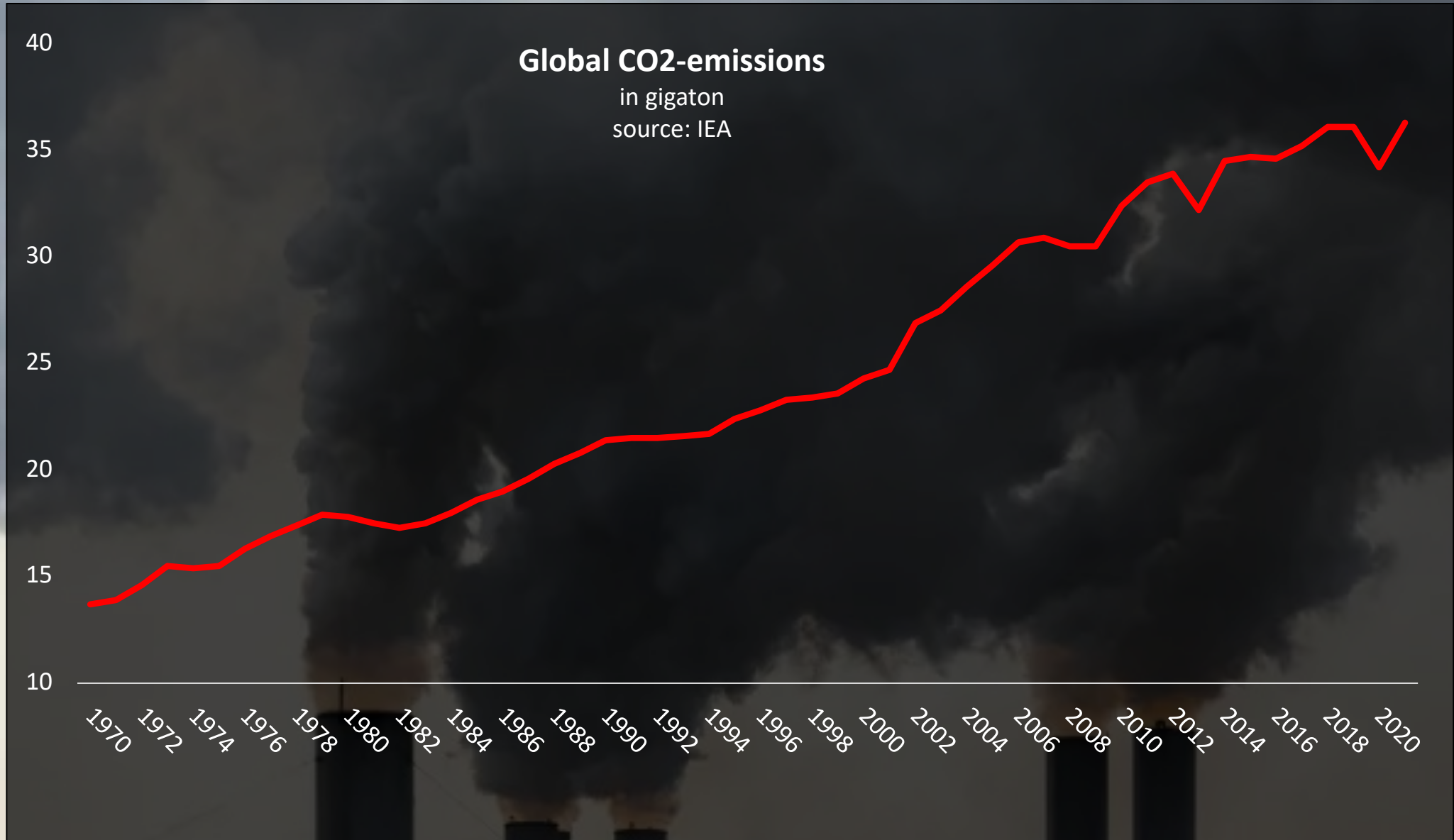
Culture

WAT WE VOORAL NIET MOETEN DOEN

- Taboe op economische groei
- Pleidooi voor kleinschaligheid
- Verbod op industrie
- Strijden tegen nieuwe technologie
- Economische oplossingen verwerpen

MEER RECESSIONS A.U.B. ?

Jamaica

Finland

Nederland

Duitsland

Jamaica

bbp

CO2-uitstoot

2005

2019

6%

-33%

-29%

%

%

%

%

%

%

Kolencentrales op vol vermogen om gas te besparen: 'Elke kuub telt'

Gascrisis Net als in Duitsland kondigt het kabinet een crisisplan af om een gastekort te voorkomen. Minister Jetten (D66) doet een oproep energie te besparen.

✎ Marike Stellinga ⌚ 20 juni 2022 🔍 Leestijd 2 minuten

SCHADE BEPERKT, DANKZIJ HET EU ETS

Effort sharing
(non-ETS)

EU ETS

55%
CO₂
emissions

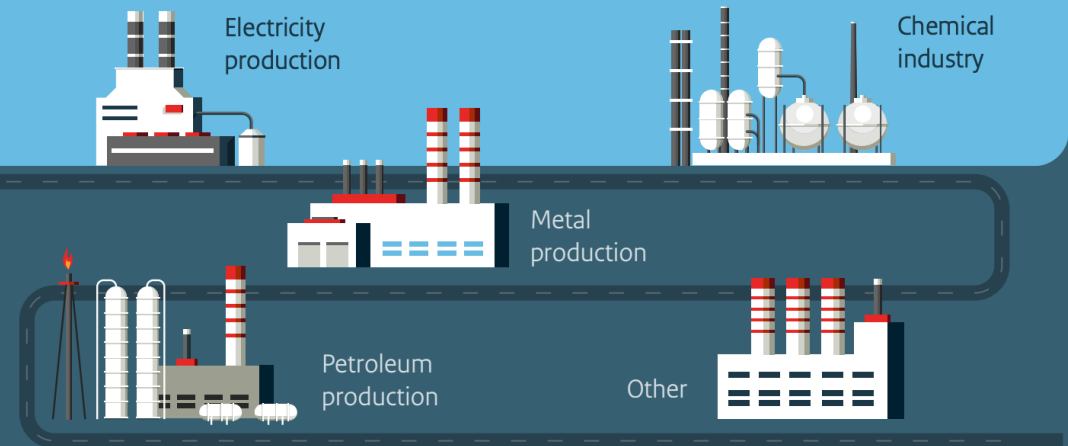
45%
CO₂
emissions

11,000

European businesses and aircraft operators with flights within Europe participate in the EU ETS (Emissions Trading System), the world's largest emissions trading scheme.

Industry sectors participating in EU ETS stationary

2005

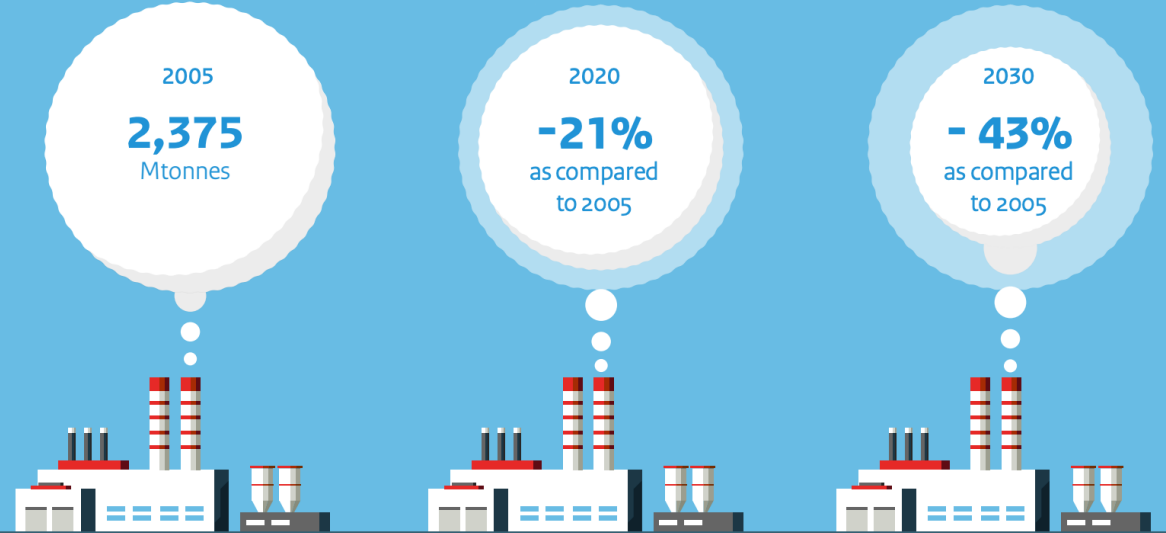
2,375
Mtonnes

2020

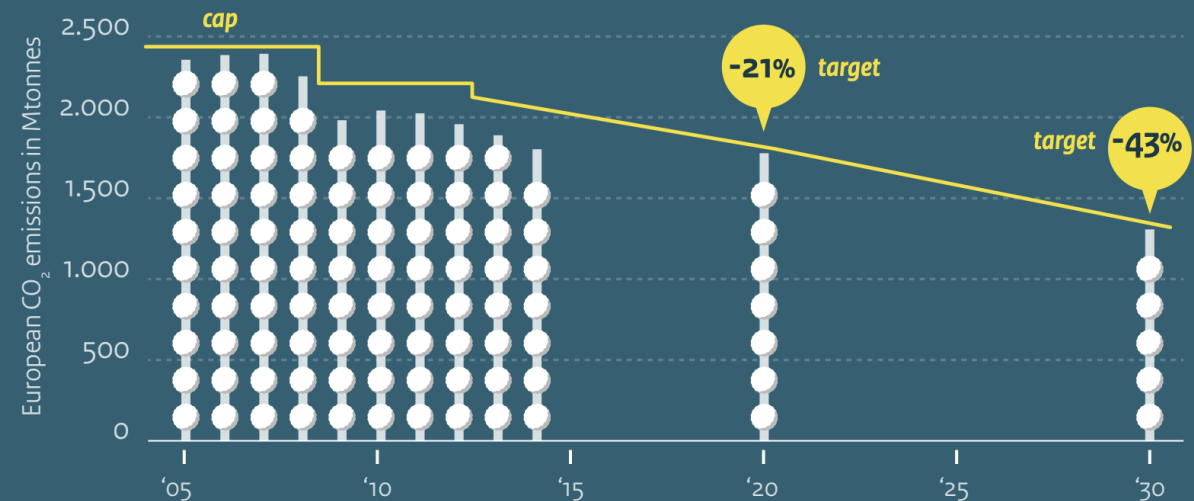
-21%
as compared
to 2005

2030

-43%
as compared
to 2005

An annually diminishing threshold for CO₂ emissions (cap) has been set on the basis of the reduction targets

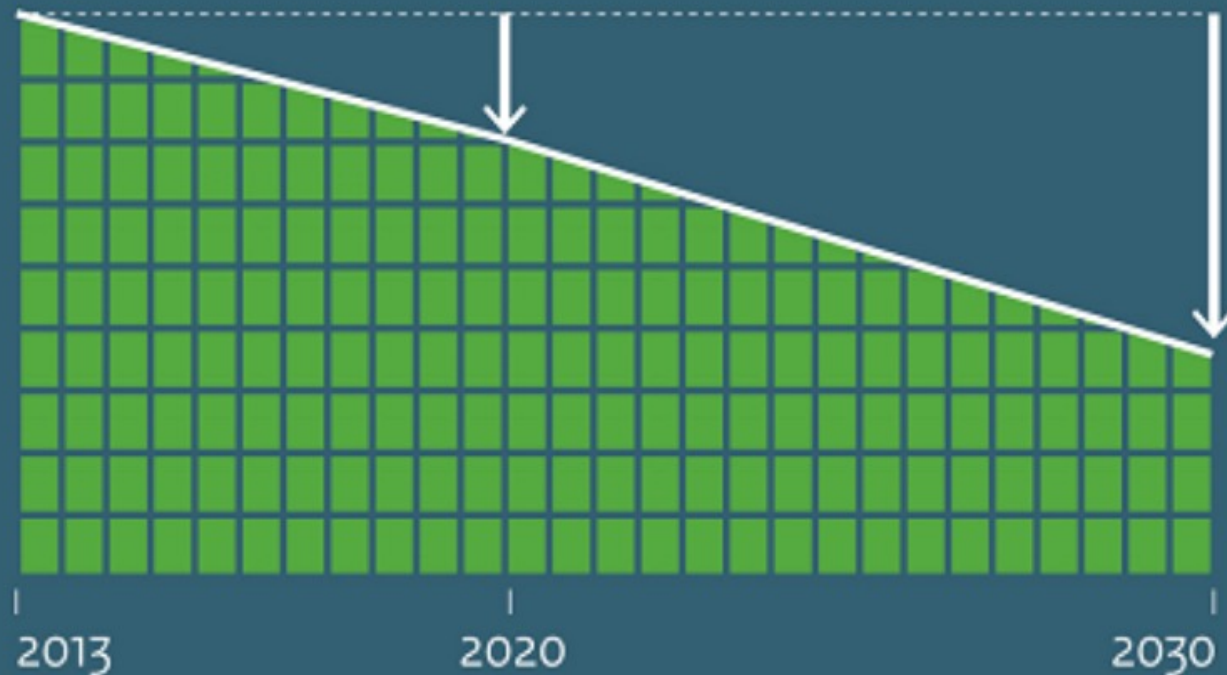
SCHADE BEPERKT, DANKZIJ HET EU ETS

Binnen het EU ETS is een plafond van emissierechten beschikbaar dat gelijkstaat aan de totale toelaatbare CO₂ - uitstoot, de 'cap'.

CO₂ -uitstoot wordt teruggebracht door daling van de 'cap'.

-1,74% per jaar

-2,2% per jaar.

De rechten onder het plafond zijn in de periode 2013-2020 als volgt onderverdeeld:

48% wordt via veilingen op de markt gebracht

47% wordt gratis aan bedrijven toegewezen (zie uitleg carbon leakage)

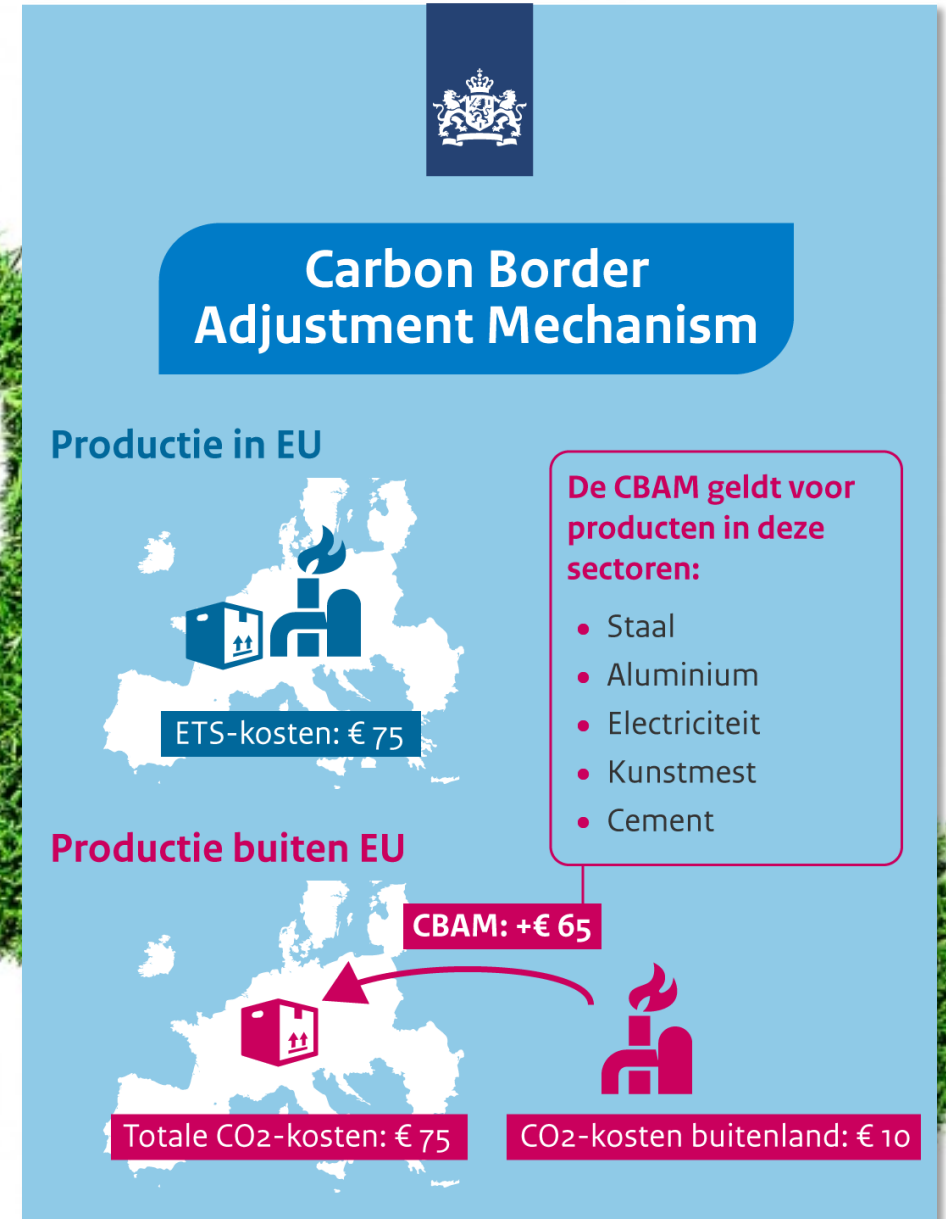

5% is gereserveerd voor nieuwe installaties of uitbreidingen van bestaande installaties.

PRIJS SCHOOT OMHOOG, MAAR LAATSTE MAANDEN NIET MEER

- EU **CBAM** Belasting op 'carbon footprint' of imports
- Level playing field
- Mag het van de **WTO**?

THE ECB BLOG

Greening monetary policy

Blog post by Frank Elderson, Member of the Executive Board of the ECB

13 February 2021

Climate change requires urgent action, and the window of opportunity is closing fast. The ECB must be committed to doing its part. Yet, such commitment may raise a few eyebrows: why should the ECB care about climate change and how does that square with its mandate? These are important questions that we take seriously: the European Union is underpinned by the rule of law, and the ECB can only act within the limits set by the founding Treaties.

CHAPTER II

OBJECTIVES AND TASKS OF THE ESCB

Article 2

Objectives

In accordance with Article 127(1) and Article 282(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union, the primary objective of the ESCB shall be to maintain price stability. Without prejudice to the objective of price stability, it shall support the general economic policies in the Union with a view to contributing to the achievement of the objectives of the Union as laid down in Article 3 of the Treaty on European Union. The ESCB shall act in accordance with the principle of an open market economy with free competition, favouring an efficient allocation of resources, and in compliance with the principles set out in Article 119 of the Treaty on the Functioning of the European Union.

THE OBJECTIVES OF THE UNION

Article 3

(ex Article 2 TEU)

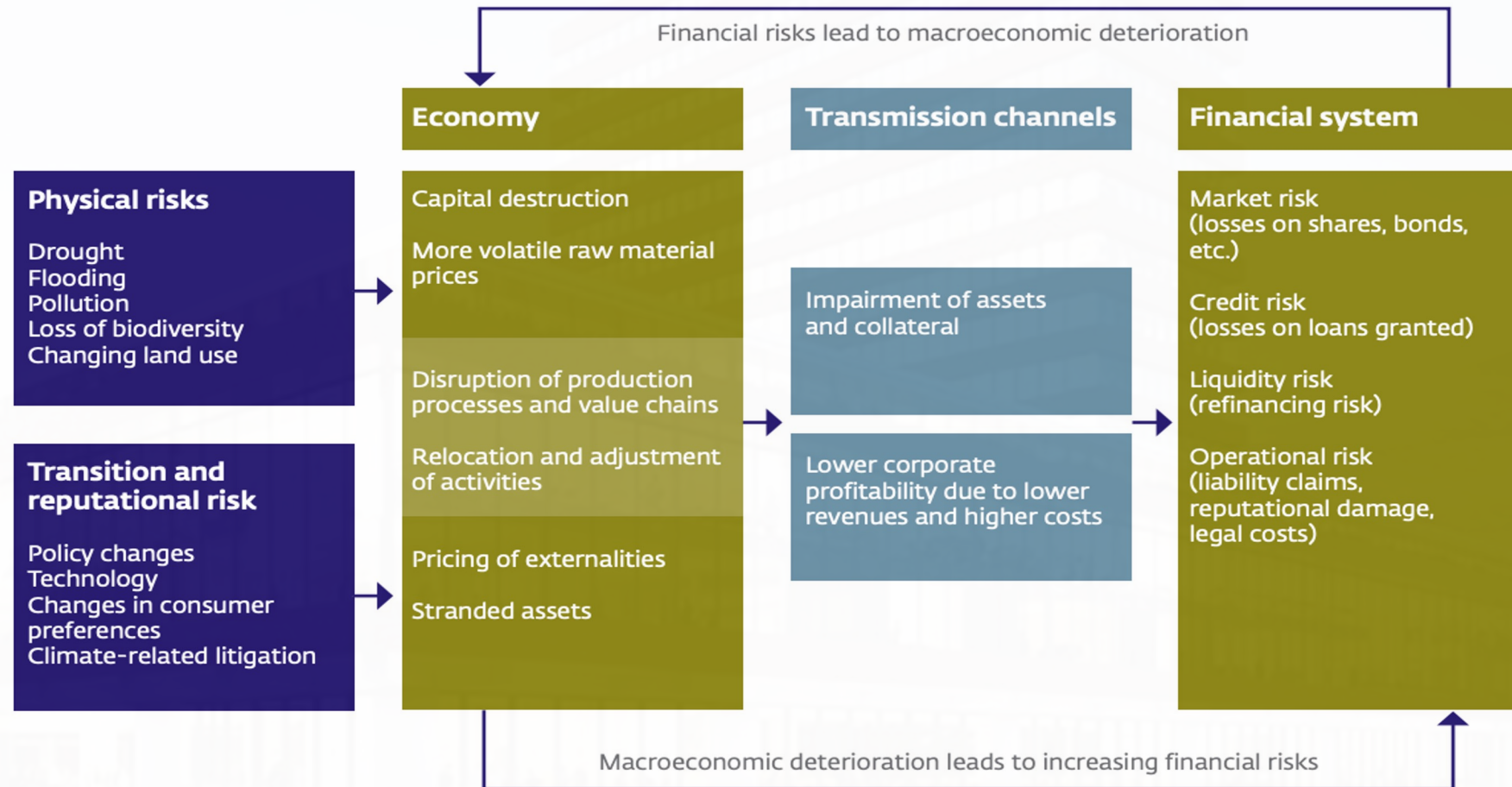
1. The Union's aim is to promote peace, its values and the **well-being of its peoples**.
2. The Union shall offer its citizens an area of freedom, security and justice without internal frontiers, in which the free movement of persons is ensured in conjunction with appropriate measures with respect to external border controls, asylum, immigration and the prevention and combating of crime.
3. The Union shall establish an internal market. It shall work for the sustainable development of Europe based on **balanced economic growth** and price stability, a highly competitive social market economy, aiming at **full employment and social progress**, and a high level of protection and improvement of the **quality of the environment**. It shall promote scientific and technological advance.

A medium shot of Larry Summers, an older man with grey hair and blue eyes, wearing a light blue button-down shirt under a dark grey suit jacket. He is gesturing with his right hand, pointing his index finger upwards. The background is a dark, textured wall.

"Maybe you don't get to take on
global climate change when you're
having double-digit inflation rates"

DE TOEZICHTHOUDER: PAS OP MET STRANDED ASSETS

Figure 2 From sustainability risks to financial risks

Source: DNB.

ABP stopt met beleggen in producenten van fossiele brandstoffen

Na klimaatrapporten IPCC en IEA

26 oktober 2021

We trekken ons terug uit beleggingen in producenten van fossiele brandstoffen (olie, gas en kolen). Dit heeft het bestuur van ABP besloten na onlangs verschenen klimaatrapporten. Voor het besluit is veel steun. Veel deelnemers en werkgevers wilden al langer dat we zouden stoppen met beleggen in fossiele brandstoffen.

Agentschap van de Generale Thesaurie
Ministerie van Financiën

A > Onderwerpen > Groene obligaties > Nieuws >

Heropening 20-jaars groene DSL 2040 brengt € 4,982 miljard op

Persbericht | 14-06-2022 | 16:54

Vandaag, 14 juni 2022, heeft het Agentschap de 20-jaars groene DSL heropend via een Dutch Direct Auction (DDA). Deze groene DSL heeft een coupon van 0,50% en loopt af op 15 januari 2040.

ESG AND GREEN BUSINESS

Blackrock to vote for fewer climate shareholder provisions in 2022 than 2021

PUBLISHED WED, MAY 11 2022•1:47 PM EDT | UPDATED WED, MAY 11 2022•1:48 PM EDT

Catherine Clifford

[@IN/CATCLIFFORD/](#)

[@CATCLIFFORD](#)

SHARE

KEY POINTS

- BlackRock, the largest asset manager in the world, said it will likely vote to support fewer climate proposals from companies in its investment portfolio in 2022 than it did in 2021.
- In 2021, BlackRock voted in favor of 47% of environmental and social shareholder proposals (81 of 172), BlackRock's Investment Stewardship team said in its note.
- BlackRock will not vote for company changes that "in our assessment, implicitly are intended to micromanage companies," the note said.

Squawk Box

WATCH LIVE

UP NEXT | **Squawk on the Street**
09:00 am ET

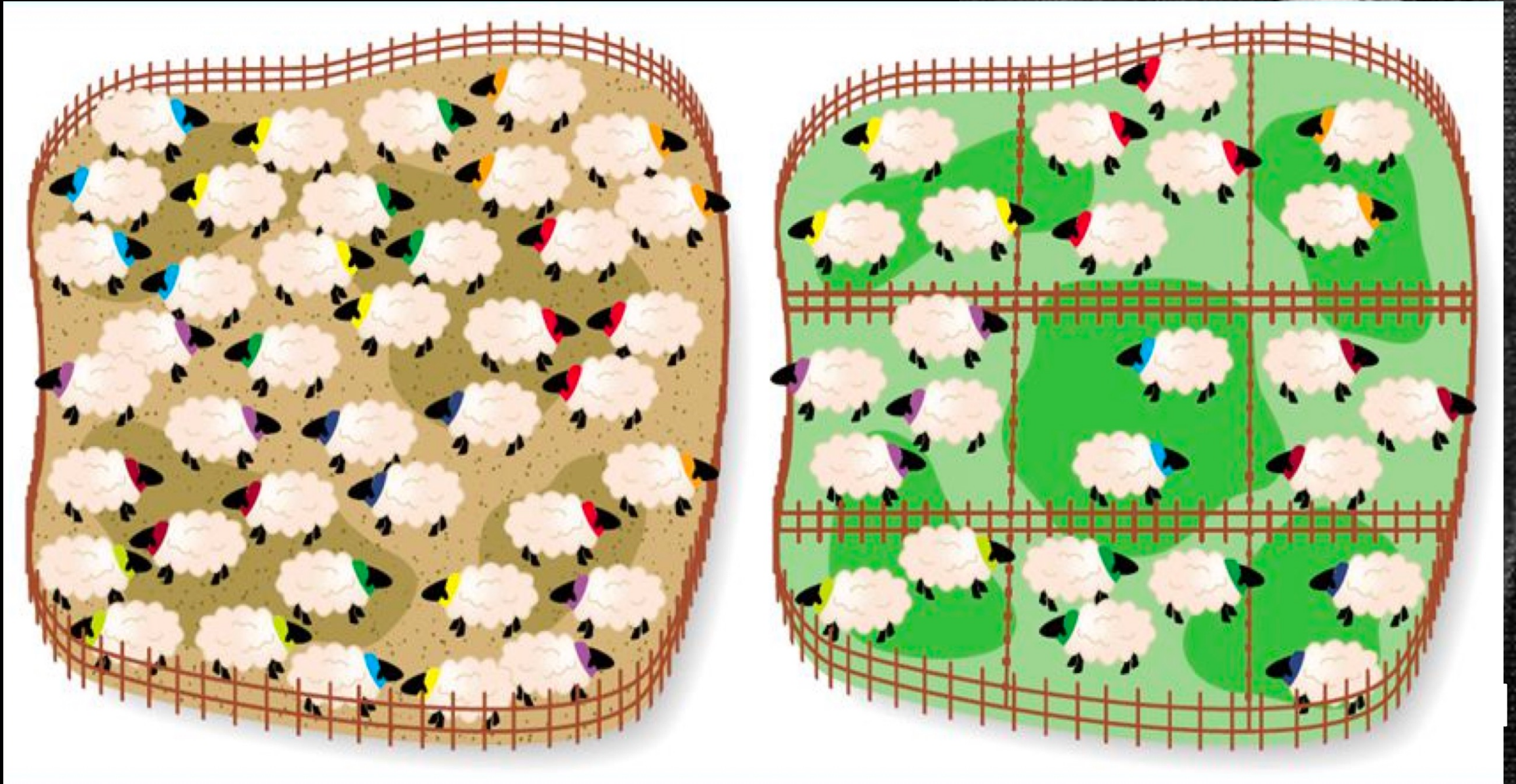
[Listen](#)

TRENDING NOW

The 4 most 'recession-proof' industries to work in, according to economists

ECONOMEN REDDEN HET KLIMAAT

Ongedefinieerde eigendomsrechten

- Files
- Vervuiling
- CO2-uitstoot

SNELWEG-COMMUNISME

INTERNALISEER DE MILIEU-EN KLIMAATSCHADE MET BELASTINGEN

Arthur Pigou
(1877 – 1959)

Coase Theorem:

In the face externalities, citizens or firms are able to negotiate a **mutually beneficial, socially desirable solution**.

The result holds regardless of whether **the polluter has the right to pollute** or the affected bystander has a right to a clean environment.

Ronald Coase
(1910 – 2013)

Raise the Gas Tax THE WALL STREET JOURNAL.

By N. Gregory Mankiw

Updated Oct. 20, 2006 12:01 am ET

With the midterm election around the corner, here's a wacky idea you won't often hear from our elected leaders: We should raise the tax on gasoline. Not quickly, but substantially. I would like to see Congress increase the gas tax by \$1 per gallon, phased in gradually by 10 cents per year over the next decade. Campaign consultants aren't fond of this kind of proposal, but policy wonks keep pushing for it. Here's why:

The environment. The burning of gasoline emits several pollutants. These include carbon dioxide, a cause of...

MACR
N. GREG

SUBSIDIE

- De wortel
- Kost geld (dus andere lasten omhoog)
- Moedigt verspilling aan
- Niet meer af te schaffen
- Iedereen vindt het geweldig
(behalve economen)

BELASTING

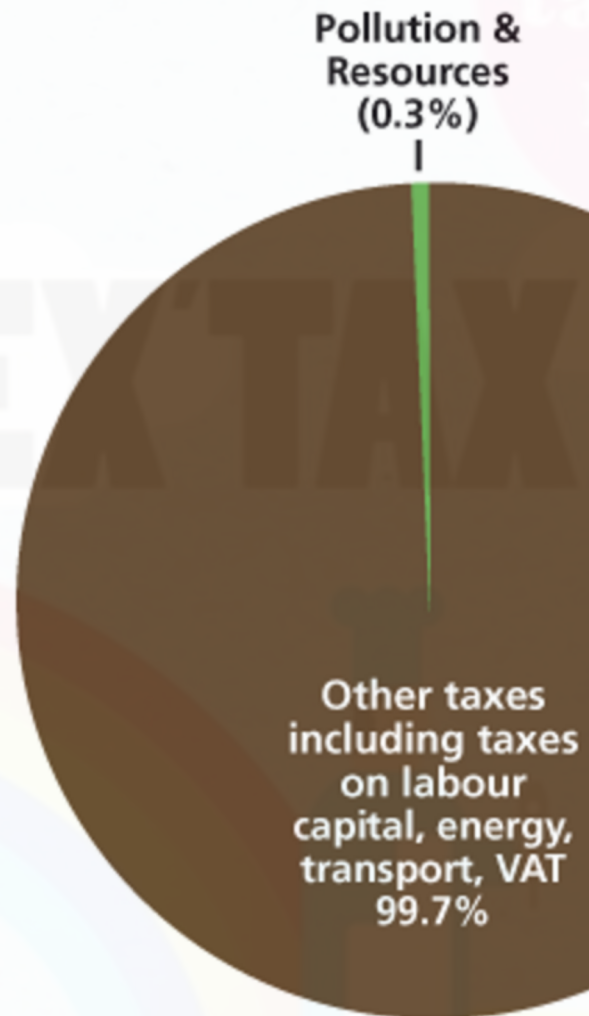
- De stok
- Levert geld op (voor lastenverlichting)
- Straft verspilling af
- Heel eenvoudig af te schaffen
- Iedereen haat het
(behalve economen)

tax resources,
not labour

- Pigou-club voor de circulaire economie
- EY, Deloitte, KPMG, PwC
- Europese belasting op primaire grondstoffen
- Verlaging belasting op arbeid

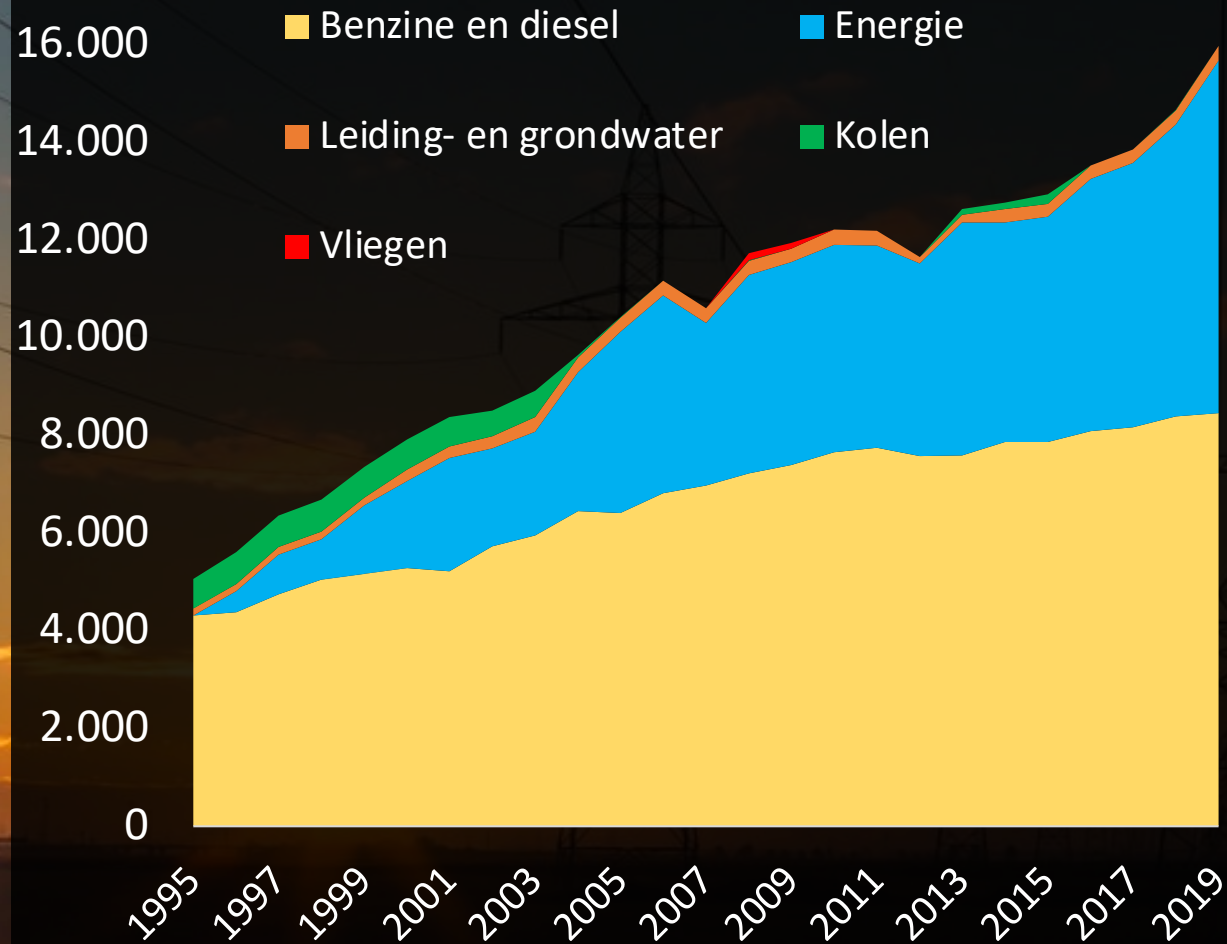

Structure of tax revenues (2009 weighted averages)

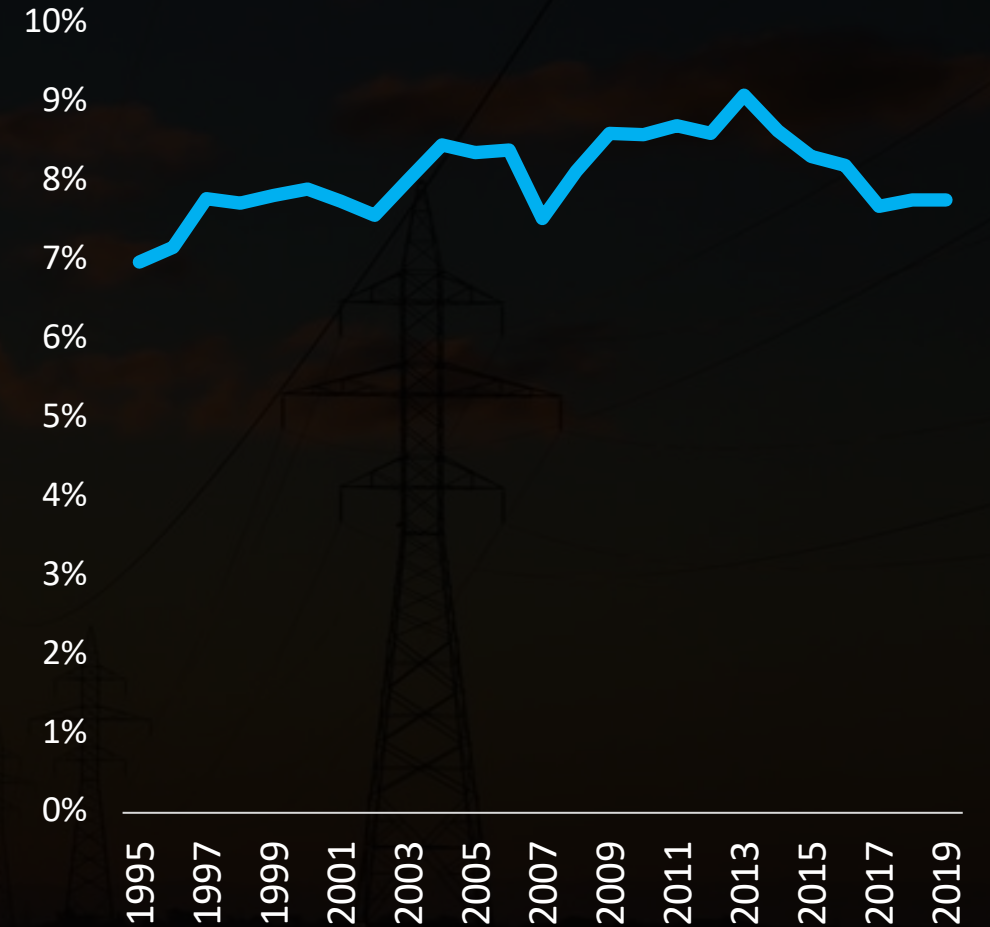

WAT DOET NEDERLAND?

Milieuheffingen- en belastingen
opbrengst in miljoenen euro's

Opbrengst als % van totale
belastingopbrengst

WE HOEVEN MET MILIEUBELEID GEEN INKOMENSBELEID TE VOEREN

Jan Tinbergen

(1903-1994)

Nobelprijs 1969

VERANDEREN IS MOEILIJK: HÖGERTRAFIKOMLÄGGNINGEN 3-9-1967

Ik blijf wie ik ben.

'Ik was er helemaal niet vóór... die omschakeling op aardgas. Per slot van rekening jagen ze je maar op kosten. Dit afgekeurd, dát afgekeurd en de pijp afgekeurd. En in de bus een briefje: zorg er zelf maar voor! Dat kostte me handen vol geld'. Deze verzuchting is van mevrouw D. J. de Jong, Cattenhagestraat 11a in Naarden. Velen voelen het net zo. Waarom blijft zij bij gezellig kolen stoken?

'Dat zal ik u zeggen. Het bevalt mij al niet met koken, laat staan met stoken! En ik wil graag klant blijven. Zoals ik altijd geweest ben. Klant van een kolenhandelaar, die wéét wie ik ben als ik opbel. Echt klant - en geen verbruiker nummer zoveel. Een naamloze. Met ambtelijk gedoe. Bovendien: in de kamer waarin je leeft kan je niet zonder echte stralingswarmte. Warmte waar wat aan te *beleven* is!' U hoort het: leefwarmte. Van kolen!

Zo is het! GEZELLIGE MENSEN STOKEN

KOLEN

Van der Kooij

GEEF HEEL NEDERLAND EEN EINDEJAARSUITKERING

Uitslag na 00.00 uur op www.staatsloterij.nl

1 Oudejaarslot

Staatsloterij

AB 12345

SERIE

Trekkingsdatum: 31 december 2020
tussen 19.30 en 0.00 uur

**Iedereen
Altijd
Prijs!**